

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BA KANLI I
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-98547999-010.99-91199358
Konu : 5510 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin
beinci fikrası uygulaması

04.03.2024

GENEL YAZI

Bilindi i üzere, 5510 sayılı Kanunun " kazası ve meslek hastalı i ile hastalık bakımından i verenin ve üçüncü ki ilerin sorumlulu u" ba liklı 21 inci maddesinin;

- Dördüncü fikrası " kazası, meslek hastalı i ve hastalık, üçüncü bir ki inin kusuru nedeniyle meydana gelme se, sigortaliya ve hak sahiplerine yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile ba lanan gelirin ba ladi i tarihteki ilk pe in sermaye de erinin yarısı, zarara sebep olan üçüncü ki ilere ve ayet kusuru varsa bunları çali tıranlara rücu edilir.",

- Beinci fikrası " kazası, meslek hastalı i ve hastalık; kamu görevlileri, er ve erba lar ile kamu idareleri tarafından görevlendirilen di er ki ilerin vazifelerinin gere i olarak yaptıkları fiiller sonucu meydana gelme ise, bu fiillerden dolayı haklarında kesinle mi mahkumiyet kararı bulunanlar hariç olmak üzere, sigortali veya hak sahiplerine yapılan ödemeler veya ba lanan gelirler için kurumuna veya ilgililere rücu edilmez. Ayrıca, i kazası veya meslek hastalı i sonucu ölümlerde, bu Kanun uyarınca hak sahiplerine ba lanacak gelir ve verilecek ödenekler için, i kazası veya meslek hastalı inin meydana gelmesinde kusuru bulunan hak sahiplerine veya i kazası sonucu ölen kusurlu sigortalının hak sahiplerine, Kurumca rücu edilmez."

hükümü amirdir.

Bu kapsamda, 5510 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin dördüncü fikrası kusurlu üçüncü ki i sıfatına haiz ki ilerin rücu sorumluluunu düzenlemekte olup, beinci fikrası ile de üçüncü ki i olarak rücu i lemi yapılabilecek ki ilere istisna getirilmektedir.

Beinci fikranın son cümlesi hükmü incelendi inde ise; i kazası veya meslek hastalı i sonucu ölümlerde, hak sahiplerine ba lanacak gelir ve verilecek ödenekler için, i kazası veya meslek hastalı inin meydana gelmesinde kusuru bulunan hak sahiplerine rücu yoluna gidilemeyece i gibi her bir sigortalı için ba lanan gelirler nedeniyle kendi hak sahiplerine rücu yoluna gidilemeyece i açıkça belirtildi tir. Ancak, her iki tarafın da sigortalı oldu u ve hayatını kaybetti i olaylarda her birinin di erine göre üçüncü ki i sayılması nedeniyle rücuya gidilip gidilmeyece i konusunda tereddütler olu mu tur.

Bu çerçevede; 18.03.2021 tarihli Ba kanlık Olurunda, 5510 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin beinci fikrasının son cümlesiyle ilgili olarak, her iki tarafı Kurumumuz sigortalısı olan ve kusur tespiti yapılan trafik i kazalarında, i verenleri aynı veya farklı olan birden fazla kusurlu sigortalının aynı olay ile i kazasına maruz kalarak hayatlarını kaybetmeleri durumunda, her bir sigortalı yönünden üçüncü ki i konumunda olan di er sigortalının hak sahiplerine ba lanan gelirler için sigortalının hak sahiplerine rücu edilmesi yönünde de erlendirme yapılması talimatlandırılmıştır.

Bu süre zarfında; Anayasa Mahkemesinin 5510 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin beinci

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

fikrasının ikinci cümlesinde yer alan "... ölümlerde, bu Kanun uyarınca hak sahiplerine..." ibaresinin Anayasa'nın 10 uncu maddesine aykırılıının ileri sürülerek iptalinin talep edildiği 30.11.2022 tarihli ve E. 2022/73, K. 2022/149, (16.02.2023, 32106 s. R.G.) Sayılı Kararında;

"13. tiraz konusu kuralla sigortalının geçici veya hukuki sürekliliğe girmesi ile ölümler arasında bir ayrımın giderilmeli tir. kazasına veya profesyonel hastalığına tutulan ve i kazası veya profesyonel hastalığıının meydana gelmesinde kusuru bulunan sigortalının hak sahipleri ile aynı i kazası veya profesyonel hastalığıının meydana gelmesinde bize zararı kusuru bulunan hak sahipleri ölüm halinde ba lanacak gelir ve yapılacak ödemeler yönünden SGK'nın kendilerine ricu etme imkanından muaf tutulmuştur. Bu itibarla söz konusu yardımlarından olumlu an zara SGK'nın üzerinde bırakılmaktadır.

14. Kural, i kazası veya profesyonel hastalığı sonucu ölenlerin hak sahiplerinin sorumluluklarının kapsamını belirlemektedir. Söz konusu hak sahipleri, müracielerinin ölümüne neden olan i kazası veya profesyonel hastalığı neticesinde ba ka bir sigortalının ölümü durumunda anılan sigortalının hak sahiplerine yapılan sosyal sigorta yardımlarından sorumlu tutulmamaktadır."

eklindeki de erlendirmesiyle konuya açıklık getirilmiştir.

Bu sebeple, Ba kanlı Olurundan sonraki bir tarihte verilen Anayasa Mahkemesi kararı dikkate alınarak, Ba kanlı Makamının 22.12.2023 tarihli Oluruyla; 18.03.2021 tarihli Olur iptal edilerek, i kazası veya profesyonel hastalığı sonucu ölüm sebebiyle hak sahiplerine ba lanacak gelir ve verilecek ödenekler için; i kazası veya profesyonel hastalığıının meydana gelmesinde kusuru bulunan kendi hak sahiplerine (üçüncü kişi i durumunda olan) veya aynı i kazası sonucu ölen birden fazla sigortalının bulunması halinde ise i kazasının meydana gelmesinde kusuru bulunan di er sigortalının (üçüncü kişi i konumunda olan) hak sahiplerine 5510 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin beinci fikrası gere ince rücu i lemi yapılmaması talimatlandırılmıştır.

Ba kanlı Makamının 18.03.2021 tarihli Oluru ile 22.12.2023 tarihli Oluru arasında düzenlenen müfetti raporlarına ili kin, Rehberlik ve Tefti Ba kanlı indan alınan 01.02.2024 tarihli ve E-16747942-663.05(2023-R-170)89304710 sayılı yazında; i kazası veya profesyonel hastalığı sonucu ölüm dolayısı ile hak sahiplerine ba lanacak gelir ve verilecek ödenekler için; i kazası veya profesyonel hastalığıının meydana gelmesinde kusuru bulunan kendi hak sahiplerine (üçüncü kişi i durumunda olan) veya aynı i kazası sonucu ölen birden fazla sigortalının bulunması halinde ise i kazasının meydana gelmesinde kusuru bulunan di er sigortalının (üçüncü kişi i durumunda olan) hak sahiplerine 5510 sayılı Kanunun 21 inci maddesi beinci fikrası gere ince rücu i lemi yapılmamasının yerinde olaca i belirtilecektir.

Buna göre, bahsi geçen iki Olur arasında tahsis servislerine intikal eden yukarıdaki nitelikteki müfetti raporları hakkında güncel Olur dikkate alınarak rücu i lemi yapılmaması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gere ini rica ederim.

smail ERTÜZÜN
Kurum Ba kan Yardımcısı

DA ITIM:

Gere i:

Merkez ve Ta ra Te kılatala

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.